

SZCZEGÓŁOWA SPECYFIKACJA TECHNICZNA

04.00.00	00	Podbudowy
04.05.00	00	Podbudowy i ulepszone podłoże z gruntów i kruszyw stabilizowanych spoiwami hydraulicznymi
04.05.01	30	Ulepszone podłoże dolna warstwa podbudowy z kruszywa stabilizowanego cementem

1. Wstęp.**1.1. Przedmiot SST.**

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania techniczne dotyczące robót związanych z wykonaniem warstwy kruszywa stabilizowanego cementem związanej z przebudową drogi gminnej w Ożarowie.

1.2. Zakres stosowania SST.

Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w punkcie 1.1.

1.3. Zakres robót objętych SST.

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą prowadzenia robót drogowych związanych z wykonaniem umocnienia podłoża gruntowego z kruszywa stabilizowanego cementem i dotyczą D.04.05.01.41

Zakres robót:

- wykonanie podbudowy pomocniczej (ulepszenie podłoża gruntowego z kruszywa stabilizowanego cementem),

1.4. Określenia podstawowe.

Podbudowa – dolna część nawierzchni służąca do przenoszenia obciążeń od ruchu na podłoże, podbudowa może składać się z podbudowy zasadniczej i podbudowy pomocniczej,

Podbudowa pomocnicza – dolna część podbudowy spełniająca obok funkcji nośnych funkcje zabezpieczenia nawierzchni przed działaniem wody, mrozu i przenikaniem cząstek podłoża. Może zawierać warstwę mrozoochronną, odsączającą lub odcinającą.

Kruszywo stabilizowane cementem – mieszanka kruszywa naturalnego, cementu i wody, w razie potrzeby dodatków ulepszających, np. popiołów lotnych lub chlorku wapniowego, dobranych w optymalnych ilościach, zagęszczona i stwardniała w wyniku ukończenia procesu twardnienia.

Podłoże gruntowe ulepszone cementem – jedna lub dwie warstwy zagęszczonej mieszanki cementowo-gruntowej, na której układana jest warstwa podbudowy.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące jakości robót.

Za jakość zastosowanych materiałów i wykonanych robót oraz ich zgodność z wymaganiami niniejszych SST odpowiedzialny jest wykonawca robót. Ogólne wymagania dotyczące robót podano w D 00.00.00. Wymagania ogólne.

2. Materiały.**2.1. Ogólne wymagania.**

Ogólne wymagania dotyczące materiałów zgodnie z OST 00.00.00 Wymagania ogólne

2.2. Cement. Wymagania i badania.

- Cement pochodzący z każdej dostawy musi spełniać wymagania zawarte w PN-B-19701/97.
- Należy stosować cement portlandzki klasy 32,5 z dodatkami CEM II/A-S lub hutniczy CEM III/A
- Cement należy przechowywać w sposób zgodny z postanowieniami BN-88/6731-08 Każda partia dostarczonego cementu musi posiadać świadectwo jakości (atest) wraz z wynikami badań.
- Przed użyciem do wykonania mieszanki betonowej cement powinien podlegać badaniom zgodnie z PN-B-19701/97.
- Nie dopuszcza się występowania w cemencie, w ilości większej niż 20% ciężaru cementu, grudek nie dających rozgnieść się w palcach i nie rozpadających się w wodzie. Grudki należy usunąć poprzez przesianie przez sito o wymiarze boku oczka kwadratowego 2 mm.
- Właściwości mechaniczne i fizyczne zgodnie z tablicą 2 normy PN-B-19701/97

2.3. Woda. Wymagania i badania.

Woda do stabilizacji kruszywa cementem powinna odpowiadać wymaganiom PN-88/B-32250.

Stosowanie wody wodociągowej (pitnej) nie wymaga badań. Wskazane jest pobieranie wody ze zbiornika pośredniego, a nie bezpośrednio z instalacji wodociągowej.

2.4. Kruszywa. Wymagania i badania.

Do stabilizacji cementem można stosować piaski, mieszanki i żwiry lub mieszanke tych kruszyw, spełniające wymagania podane w tablicy

Lp.	Wyszczególnienie właściwości	Wymagania	Badania według
		1	2
1	Skład ziarnowy Zawartość ziarn mniejszych niż 0,075mm, nie więcej niż % zawartość nadziarna powyżej 2mm, nie więcej niż %	15 30	PN-B-06714-15
2	Zawartość zanieczyszczeń obcych, nie więcej niż %	0,5	PN-B-06714-12
3	Zawartość części organicznych, barwa cieczy nad kruszywem nie mniejsza niż:	wzorcowa	PN-B-06714-26
4	Zawartość siarczanów, w przeliczeniu na SO ₃ , %, poniżej	1	PN-B-06714-28

Jeżeli kruszywo przeznaczone do wykonania warstwy nie jest wbudowane bezpośrednio po dostarczeniu na budowę i zachodzi konieczność okresowego składowania na terenie budowy, to powinno być ono składowane w przyzmac, na utwardzonym i dobrze odwodnionym placu z warunkach zabezpieczających przed zanieczyszczeniem i przed wymieszaniem różnych rodzajów kruszyw.

2.5. Kruszywo stabilizowane cementem. Wymagania .

W zależności od rodzaju warstwy w konstrukcji nawierzchni drogowej, wytrzymałość kruszywa stabilizowanego cementem powinna w/g PN-S-96012 spełniać wymagania podane w tablicy.

L.p	Rodzaj warstwy w konstrukcji nawierzchni drogowej	Wytrzymałość na ściskanie próbek nasyconych wodą (MPa)		Wskaźnik mrozoodporności
		po 7 dn.	po 28 dn.	
1	Podbudowa zasadnicza dla KR1 lub podbudowa pomocnicza dla KR2 do KR6	od 1,6 do 2,2	od 2,5 do 5,0	0,7
2	Górna część warstwy ulepszonego podłoża gruntowego o grubości co najmniej 10cm dla KR5 i KR6 lub górna część warstwy ulepszenia słabego podłoża z gruntów wątpliwych oraz wysadzinowych	od 1,0 do 1,6	od 1,5 do 2,5	0,6
3	Dolna część warstwy ulepszonego podłoża gruntowego w przypadku posadowienia konstrukcji nawierzchni na podłożu z gruntów wątpliwych i wysadzinowych	–	od 0,5 do 1,5	0,6

druk wytłuszczony dotyczy zakresu niniejszej specyfikacji

3. Sprzęt.

Przewiduje się wytworzenie mieszanki kruszywowo spoinowej na miejscu zatem potrzeba:

- a/ mieszarek do wymieszania kruszywa ze spoiwem,
- b/ sprzętu mechanicznego do zagęszczenia mieszanki.
- c/ ciężkich szablonów do wyprofilowania warstwy,
- d/ rozsypywarek do spoiwa cementowego,
- e/ przewoźnych zbiorników na wodę wyposażonych w urządzenia do równomiernego polewania,
- f/ zagęszczarek mechanicznych do zagęszczania,
- g/ zagęszczarek płytowych, ubijaków mechanicznych,
- h/ innych zaakceptowanych przez inżyniera (inspektora nadzoru).

4. Transport i składowanie..

Przy ruchu po drogach publicznych pojazdy powinny spełniać wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do dopuszczalnych obciążeń na osie i innych parametrów technicznych.

Kruszywo należy przewozić w warunkach zabezpieczających go przed zanieczyszczeniem i zmieszaniem z kruszywem innego rodzaju, klasy, gatunku lub odmiany.

Kruszywo należy przechowywać w warunkach zabezpieczających go przed rozsegregowaniem oraz zmieszaniem z innymi frakcjami.

Transport należy wykonać samochodami gwarantującymi optymalne wykorzystanie przestrzeni ładunkowej, a co za tym idzie zmniejszenie kosztów.

5. Wykonanie robót.

5.1. Przygotowanie podłoża

Podłoże powinno być dokładnie wyprofilowane, wytyczone i opalikowane. W przypadku układania mieszanki kruszywa w prowadnicach należy wysokość prowadnic tak ustawić aby były ustawione na grubość rozkładanego kruszywa w stanie niezagęszczonym. Prowadnice powinny być ustawione stabilnie.

Roboty nie wolno rozpoczynać przy temperaturze niższej niż 5°C lub podczas opadów deszczu.

5.2. Skład mieszanki cementowo – kruszywowej

Maksymalna zawartość cementu w mieszance cementowo kruszywowej powinna wynosić wg tablicy

L.p.	Kategoria ruchu	Max. zawartość cementu,% w stosunku do masy suchego kruszywa		
		podbudowa zasadnicza	podbudowa pomocnicza	ulepszone podłoże
1	KR 2 do KR6	–	6	8
2	KR 1	8	10	10

druk wytłuszczony dotyczy niniejszej specyfikacji

Zawartość wody w mieszance powinna odpowiadać wilgotności optymalnej, określonej według próby Proctora z tolerancją +10%, -20% jej wartości.

Cieężar cementu luźno sypanego 1,2Mg/m³

Cieężar cementu w worku 1,5Mg/m³

Dla warstwy 10cm przy udziale 10% cementu 15kg/m²

ilość cementu na 1m² stabilizowanej warstwy $C = p_{os max}^{cg} * h * X$

gdzie p_{max}^{cg} *max gęstość mieszanki kruszywowo cementowej kg/m³*

h *grubość stabilizowanej warstwy m*

X *procentowy dodatek cementu wyrażony ułamkiem dziesiętnym*

ilość wody na 1m² stabilizowanej warstwy $W = p_{os max}^{cg} * h * (w_{opt}^{cg} - w_n^{cg})$

gdzie p_{max}^{cg} *max gęstość mieszanki kruszywowo cementowej kg/m³*

h *grubość stabilizowanej warstwy m,*

w_{opt}^{cg} *wilgotność optymalna mieszanki kruszywowo-gruntowej wyrażona ułamkiem dziesiętnym,*

w_n^{cg} *wilgotność mieszanki kruszywowo-gruntowej wyrażona ułamkiem dziesiętnym*

5.3. Podłoże

Podłoże powinno być zagęszczone i wyprofilowane do wymaganych w projekcie spadków i zagęszczone do I_s-1. Nierówności podłoża w kierunku poprzecznym i podłużnym nie powinny przekraczać 15mm. Spadki poprzeczne z tolerancją 0,5%.Rzędne podłoża 2cm

5.4. Warstwa odsączająca

Warstwa odsączająca pod kruszywem stabilizowanym powinna posiadać współczynnik filtracji k₁₀ 8m/dobę

5.5. Wytworzenie mieszanki

Cement mieszać z kruszywem oraz z wodą w ustalonych wcześniej proporcjach.

W przypadku mieszania w betoniarnie czas mieszania ma zagwarantować dokładne wykonanie mieszanki. Czas od momentu rozłożenia cementu na drodze do momentu zakończenia mieszania nie może przekroczyć 1h.

5.6. Profilowanie

Mieszanke przed zagęszczeniem należy wyprofilować zgodnie z projektem.

5.7. Zagęszczanie warstwy

Zagęszczać przy wilgotności optymalnej nie później niż przed zakończeniem wiązania cementu. Zagęszczać płytami wibracyjnymi, lub walcami.

Wilgotność zagęszczonej mieszanki nie powinna się różnić od wilgotności optymalnej więcej niż 1%(m/m)

5.8. Pielęgnacja warstwy

Należy przez kres od 7 do 10dni utrzymywać wykonaną warstwę w stanie wilgotnym.

6. Kontrola jakości robót.

6.1. Badania w czasie robót.

Częstotliwość badań

L.p.	Wyszczególnienie badań (dla kruszywa)	częstotliwość badań		tolerancje
		min. liczba na dziennej działce roboczej	max. pow. podbudowy przypadająca na 1 badanie	
1	Uziarnienie mieszanki	2	600m ²	
2	Wilgotność mieszanki ze spoiwem			+10%, -20%
3	Jednorodność wymieszania			wizualnie
4	Zagęszczenie			1,00
5	Grubość warstwy	3	400m ²	w odl.0,5m od krawędzi 1cm
6	Wytrzymałość na ściskanie 7 i 28 dniowa	6 próbek	400m ²	Zgodnie z receptą oraz dokumentacją
7	Badanie wody	dla wątpliwego źródła		PN/88 B-32250
8	Badanie właściwości kruszywa	dla każdej partii		zgodnie z dokumentacją

Ponadto zakres badań obejmuje

- sprawdzenie grubości podbudowy z dopuszczalną odchyłką 1cm dla podbudowy zasadniczej i +10% i 15% dla podbudowy pomocniczej i ulepszanego podłoża,
- sprawdzenie szerokości podbudowy/ ulepszanego podłoża z dopuszczalnym odchyleniem +10cm oraz 5cm z tym że na jezdniach bez krawężników szerokość podbudowy powinna być większa od warstwy wyżej leżącej o 25cm,
- sprawdzenie równości w profilu podłużnym równość profilu dla podbudowy zasadniczej nie może przekraczać 12mm ,a dla podbudowy pomocniczej i ulepszanego podłoża 15mm,
- sprawdzenie równości poprzecznych łata prostopadłe do osi drogi z odstępstwami jak dla profilu podłużnego,
- sprawdzenie rzędnych wysokościowych +10mm i 20mm,
- sprawdzenie ukształtowania osi w planie max 5cm,
- sprawdzenie spadków poprzecznych z tolerancją 0,5%

Uwaga: dla poszerzenia Inżynier (inspektor nadzoru) może odstąpić id niektórych badań lub je proporcjonalnie skorygować

7. Obmiar robót.

Jednostką obmiarową jest 1 m² wykonanej warstwy zgodnie z przedmiarem robót

8. Odbiór robót.

Odbiór robót powinien być dokonany zgodnie z wymaganiami ogólnymi zawartymi w D 00.00.00.

Warunki ogólne

Podstawą do oceny jakości i zgodności robót z umową (dokumentacja) są badania i pomiary prowadzone w czasie realizacji budowy oraz oględziny wizualne dokonywane podczas odbioru. Zakres, częstotliwość i rodzaj badań powinny być zgodne z podanymi w niniejszej SST. Przed zgłoszeniem robót do odbioru należy zebrać i uporządkować wszystkie wyniki badań i pomiarów.

W przypadku wątpliwości co do jakości robót lub braków Wykonawca w porozumieniu z nadzorem wykonuje dodatkowe badania laboratoryjne lub pomiary uzupełniające.

Roboty poprawkowe lub zerwanie i wymianę na nową wadliwie wykonanej warstwy Wykonawca wykona na własny koszt w terminie ustalonym z inspektorem nadzoru.

9. Podstawa płatności.

Podstawą płatności za wykonane roboty jest przyjęcie tych robót przez Inżyniera (inspektora nadzoru).

Ogólne zasady i warunki płatności zostały określone w SST D 00.00.00. Wymagania ogólne
Cena wykonania 1m² obejmuje:

- prace pomiarowe i roboty przygotowawcze,
- oznakowanie robót,
- przygotowanie podłoża,
- dostarczenie materiałów na miejsce wbudowania,
- wykonanie robót wg pkt 5,
- przeprowadzenie pomiarów i badań laboratoryjnych,
- utrzymanie podbudowy w czasie robót

10. Przepisy związane.

PN-87/B-01100 Kruszywa mineralne. Kruszywa skalne. Podział, nazwy, określenia.

PN-87/S-02201 Drogi samochodowe. Nawierzchnie drogowe. Podział, nazwy, określenia.

PN-97/S-06102 Podbudowy z kruszyw stabilizowanych mechanicznie

PN-EN 13043 Kruszywa do mieszanek bitumicznych i powierzchniowych utrwaleń stosowanych na drogach, lotniskach i innych powierzchniach przeznaczonych do ruchu.

PN-87/S-02201 Drogi samochodowe. Nawierzchnie drogowe. Podział, nazwy, określenia.

PN-97/S96012 Podbudowa i ulepszone podłoże z gruntu stabilizowanego cementem

O.S.T Podbudowy z gruntu i kruszyw stabilizowanych spoiwami hydraulicznym (GDDP Warszawa)
aktualne normy PN-EN